

Riigikohus
Lossi 17, 50093 Tartu
Tartu

22.11.2024

Esitatud e-postile kantselei@riigikohus.ee

UAB Veta arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 5-24-30

Riigikohus palus 25.10.2024 muu hulgas ettevõttel „UAB“ Veta esitada arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve asjas nr 4-24-30.

Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse (edaspidi „**PSJKS**“) § 9 lg 1 kohaselt edastab esimese või teise astme kohus Riigikohtule otsuse või määruse, millega on muuhulgas jäetud kohaldamata õigustloov akt põhiseadusega vastuolu tõttu.

PSJKS § 15 lg 1 kohaselt võib Riigikohus asja lahendamisel muuhulgas tunnistada jõustunud õigustloova akti või selle sätte põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks või tunnistada, et vaidlustatud õigustloov akt oli taotluse esitamise ajal vastuolus põhiseadusega.

UAB VETA ARVAMUS

Kokkuvõtlikult nõustub UAB Veta Tartu Halduskohtuga haldusasjas nr 3-24-994 tehtud kohtuotsusega, leides, et Määruse § 7 lg 5 redaktsioonis 11.07.2022 – 16.02.2024 ja RavS § 77 lg 2² ning Määruse § 7 lg 5 alates 17.02.2024 kehtivas redaktsioonis osas, mis võimaldas määrata Aastatasu¹ 2023. aasta eest, on põhiseadusvastased.

Täpsemalt, Tartu Halduskohus leidis 16.10.2024 kohtuotsusega haldusasjas nr 3-24-994, et Eesti Vabariigi põhiseadusega on vastuolus tervise- ja tööministri 5. juuli 2022. a määruse nr 55 „*Ravimi müügiloo muutmise ning erialase hindamise tingimused ja tasu suurus*“ § 7 lg 5 11. juulist 2022 kuni 16. veebruarini 2024 kehtinud redaktsioonis ja ravimiseaduse § 77 lg 2² ning tervise- ja tööministri 5. juuli 2022. a määruse nr 55 „*Ravimi müügiloo muutmise ning erialase hindamise tingimused ja tasu suurus*“ § 7 lg 5 alates 17. veebruarist 2024 kehtivas redaktsioonis osas, mis võimaldas määrata veterinaarravimi müügiloo haldamise tasu 2023. a eest.

Tartu Halduskohtu hinnangul on tervise- ja tööministri 5. juuli 2022. a määrus nr 55 „*Ravimi müügiloo muutmise ning erialase hindamise tingimused ja tasu suurus*“ (edaspidi „**Määrus**“) § 7 lg 5 redaktsioon 11.07.2022 – 16.02.2024 vastuolus põhiseaduse (edaspidi „**PS**“) § 94 lg-ga 2, PS §-ga 3, ja PS §-ga 113.²

Sarnaselt leidis Tartu Halduskohus, et ravimiseaduse (edaspidi „**RavS**“) 25.12.2023 jõustunud RavS § 77 lg 2² on vastuolus PS-iga ulatuses, kus sätetel oli tagasiulatav mõju ning sätted võimaldasid Aastatasu

¹ Tasu summas 1395 EUR, veterinaarravimi müügiloo tingimuste muudatuste haldamiseks, mis ei vaja hindamist.

² Tartu Halduskohtu 16.10.2024 otsus haldusasjas 3-24-994, p 20.

nõudmist 2023 aasta eest. Tartu Halduskohus leidis, et regulatsioon riivab UAB Veta PS §-st 31 tulenevat ettevõtlusvabadust ja PS §-st 10 tulenevat õiguskindluse põhimõtet.³

Lisaks tõstatati Tartu Halduskohtu kohtuotsuses ka küsimus, kas Aastatasu võib olla ebaproportsionaalne, rikkudes seeläbi PS §-i 11, kuivõrd Aastatasu on edastatud ettevõtjatele maksimaalses ulatuses (otsuse p 23) ning seaduse muudatuse raames ei ole viidud läbi hinnanguid seaduse mõju kohta (seadus võeti vastu läbi usaldushääletuse).

Tartu Halduskohus haldusajajas nr 3-24-994 proportsionaalsust täpsemalt ei analüüsinud, põhjendades seda hinnanguga, et Aastatasu määramist võimaldavad normid olid põhiseadusvastased ja seega ei olnud ebaproportsionaalsuse põhjalikumalt analüüsimine kohtu poolt otsuse tegemiseks vajalik. Küll aga mõõnis kohus, et arvestades Aastatasu suurust ühe müügiloo kohta ning UAB Veta müügilubade hulka, mõjutavad Määruse § 7 lg 5 ja RavS § 77 lg 2² märkimisväärselt UAB Veta varalisi õigusi.⁴ Eelnevalt tulenevalt leiab UAB Veta, et olenemata proportsionaalsuse analüüsimata jätmisest ei välista halduskohus Aastatasu vastuolu mh PS §-ga 11.

PS § 11 sätestab proportsionaalsuse põhimõtte, mille kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata üksnes kooskõlas põhiseadusega ning need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Õiguskantsler on siinkohal rõhutanud, et õigusriigis ei tohi valida põhiõigust piiravat meetet põhjaliku analüüsita.⁵

Eelnevalt tulenevalt leiab UAB Veta, et Tartu Halduskohus on haldusajajas nr 3-24-994 leidnud õigesti, et Määruse § 7 lg 5 ning RavS § 77 lg 2² on kuni 2023. aastani Aastatasu lubavates redaktsioonide osades põhiseadusvastased, kuid leiab lisaks, et tulenevalt PS §-st 11 on Määruse § 77 lg 5 ja RavS § 77 lg 2² nii tollal kehtinud kui käesolevalt kehtivates redaktsioonides põhiseadusvastased, mistõttu tuleks PSJKS § 15 lg 1 p 2 alusel tunnistada need põhiseadusega vastuolus olevaks ja kehtetuks. Juhul, kui Riigikohus Määruse § 7 lg 5 ning RavS § 77 lg 2² proportsionaalsust lähtuvalt PS §-st 11 analüüsib, palub UAB Veta võimalust esitada kohtuasjas täiendavaid seisukohti.

Lugupidamisega

/digitaalselt allkirjastatud/

Rauno Ligi
Vandeadvokaat
UAB Veta lepinguline esindaja

/digitaalselt allkirjastatud/

Mart Blöndal
Vandeadvokaat
UAB Veta lepinguline esindaja

---

³ *Ibid*, p 29.

⁴ *Ibid*, p 29.

⁵ Õiguskantsler 26.01.2021, nr 7-4/210161/2100491. Arvutivõrgust kättesaadav siin: https://www.oiguskantsler.ee/sites/default/files/field_document2/Covid-19%20levikuga%20seotud%20piirangutest.pdf